

HUSRES HERKKYYSTILASTOT 2018

Suvi Korhonen, FM, erikoistuva sairaalamikrobiologi

Johanna Haiko, FT, sairaalamikrobiologi

Anu Pätäri-Sampo, LT, v.a. osastonylilääkäri

Sisällysluettelo

<u><i>Staphylococcus aureus</i></u>	4
<u>Koagulaasinegatiiviset stafylokokit</u>	5
<u>β-hemolyttiset streptokokit</u>	6
<u><i>Streptococcus pneumoniae</i></u>	7
<u>Moniresistentti <i>Streptococcus pneumoniae</i></u>	8
<u><i>Streptococcus anginosus</i> –ryhmä</u>	9
<u><i>Enterococcus faecalis</i> & <i>faecium</i></u>	10
<u><i>Pseudomonas aeruginosa</i></u>	11
<u><i>Acinetobacter</i> spp. ja <i>Stenotrophomonas maltophilia</i></u>	12
<u><i>Enterobacterales</i>, veriviljelykannat</u>	13
<u><i>Enterobacterales</i>, virtsaviiljelykannat</u>	14
<u>ESBL <i>Escherichia coli</i> –bakteremiat</u>	15
<u>ESBL <i>Escherichia coli</i></u>	16
<u>CPE</u>	17
<u><i>Salmonella</i> spp.</u>	18
<u><i>Shigella</i> spp.</u>	19
<u><i>Haemophilus influenzae</i> ja <i>Moraxella catarrhalis</i></u>	20
<u><i>Neisseria gonorrhoeae</i></u>	21
<u><i>Mycobacterium tuberculosis</i></u>	22
<u>Moniresistentti <i>Mycobacterium tuberculosis</i></u>	23

HUSRES 2018

- HUSRES-raportti perustuu HUSLAB:n vuoden 2018 herkkyystietoihin, jotka on kerätty Whonet-tietokannan avulla.
- Herkkyystulkinnat perustuvat pääasiassa EUCAST-standardin herkkyystulkintarajoihin, joista on tarkempaa tietoa EUCAST:n sivuilla: <http://eucast.org/>
- Bakteerikannat on eristetty pääsääntöisesti HUS-alueen sairaala- ja avohoitopotilailta. Tilasto ei toistaiseksi sisällä Kymenlaakson aluetta.
- Aiemmat HUSRES-raportit: [http://www.hus.fi/ammattilaiselle/huslab-ammattilaisille/tilastot/Sivut/Bakteerilöydösten-mikrobilääkeherkkyystilastoja-\(Helsinki-ja-Uusimaa\).aspx](http://www.hus.fi/ammattilaiselle/huslab-ammattilaisille/tilastot/Sivut/Bakteerilöydösten-mikrobilääkeherkkyystilastoja-(Helsinki-ja-Uusimaa).aspx)

Staphylococcus aureus 2018 (%R+I)

1 kanta/potilas, MRSA-seulontoja ei sisällytetty

Veriviljely	n	Oxa	Ery	Cli	Lev	Rif	Fus	Dox	Net	Lnz
HYKS	165	2	7	6	2	0	4	4	0	0
Jorvi	84	2	8	7	4	0	7	1	0	0
Peijas	83	1	7	7	4	0	4	5	0	0
Hyvinkää	63	3	2	0	5	2	2	0	0	0
Hki sairaalat	145	6	6	3	5	0	4	4	0	0

Märkäviljely	n	Oxa	Ery	Cli	Lev	Rif	Fus	Dox	Net	Lnz
HYKS	3158	3	8	7	3	0	6	4	0	0
Jorvi	848	4	9	7	4	1	4	3	0	0
Peijas	451	4	7	6	4	0	5	4	0	0
Hyvinkää	489	2	5	5	3	0	6	4	0	0
Hki sairaalat	531	6	9	8	6	0	6	4	0	0
Avohoito	3886	3	6	5	3	1	6	7	0	0

Koagulaasinegatiiviset stafylokokit 2018 (%R+I)

Veri- ja märkäviljelykannat, 1 kanta/potilas

	n	Kloksa/Dikloksa	Ery	Cli	Lev	Rif	Fus	Dox	Net	Lnz	SxT
<i>S. epidermidis</i>	791	61	46	32	42	6	63	15	12	0	31
<i>S. lugdunensis</i>	244	0	7	7	1	0	5	6	0	0	1

β-hemolyttiset streptokokit 2018 (%R+I)

Kaikki näytelaadut, 1 kanta/potilas

	<i>S. pyogenes</i>	<i>S. agalactiae</i>	C-ryhmä	G-ryhmä
Penisilliini	0	0	0	0
1. polven kefalosporiinit	0	0	0	0
Erytromysiini	6	15	9	14
Klindamysiini	4	13	7	11
n	2 487	2602	574	1406

Nielukantojen herkkyyttä seurataan 2 kertaa vuodessa tehtävällä otannalla, joten herkkyystilaston n-määrä ei kerro vuosittaista löydösmäärää vaan mukana ovat vain löydökset, joille on tehty herkkyys.

Streptococcus pneumoniae 2018 (%R+I)

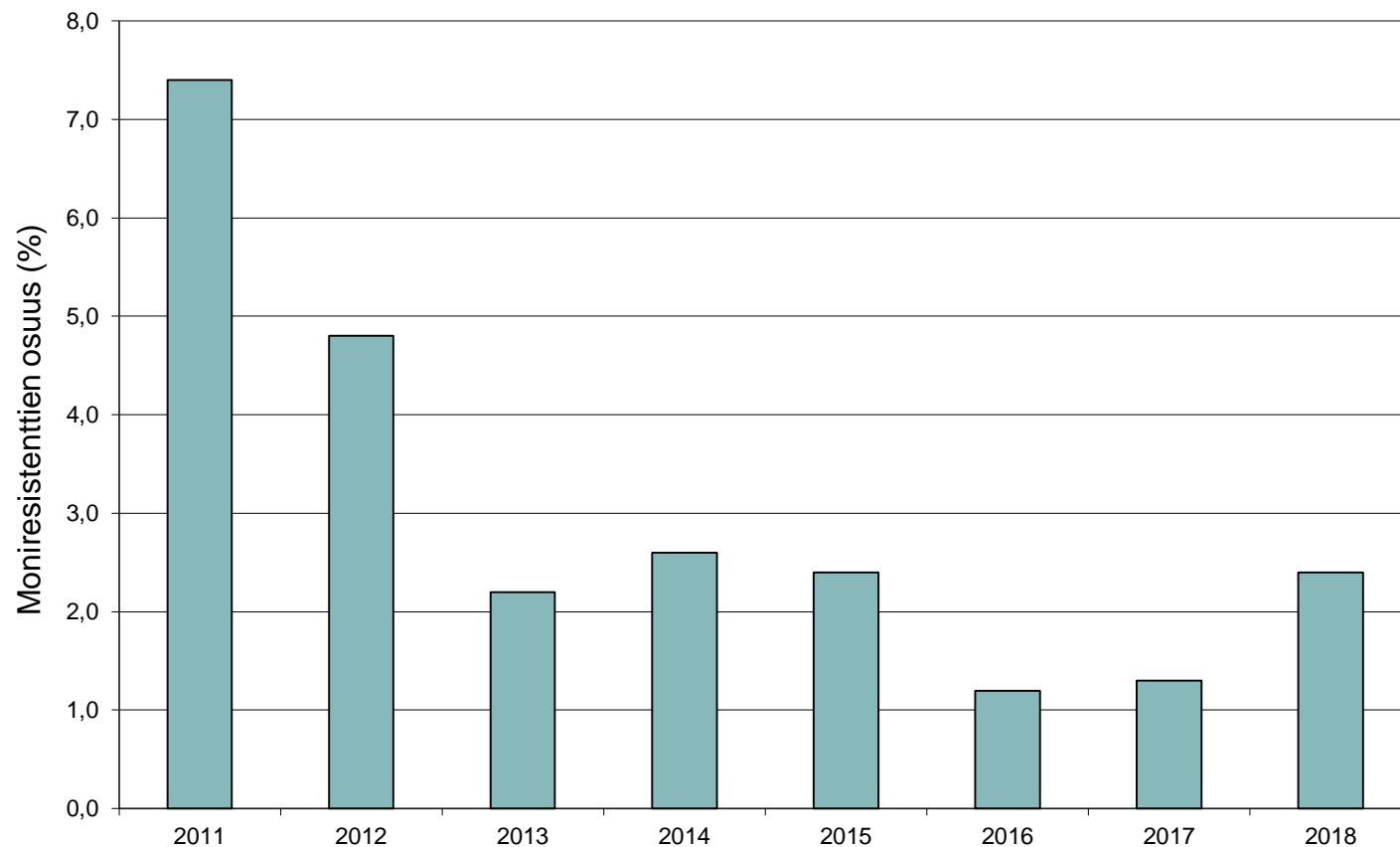
1 kanta/potilas

	≥5-vuotiaat	<5-vuotiaat	Veri	Märkä
Penisilliini R	1,2	1,6	1,4	1,6
Penisilliini I*	15	16	20	16
Keftriaksoni R	0	0	0	0
Keftriaksoni I	1,6	2,5	0,7	2,3
Erytromysiini	15	20	11	19
Klindamysiini	11	15	8	13
Doksisykliini	13	15		15
Sulfatrimetopriimi	16	13		15
Imipeneemi			0	
Levofloksasiini			0,5	
Moksifloksasiini			0	
Telitromysiini			0	
n	495	122	197	428

*I-kategorian tulkinta: meningiitissä R, pneumoniassa käytettävä maksimiannostusta: 2 milj. IU x 6.

Moniresistentti* *Streptococcus pneumoniae* 2011-2018

* Pen I/R (MIC > 0.064 µg/ml) sekä Ery, Klinda, Doksi ja Sxt R, 1 kanta/potilas.

Streptococcus anginosus –ryhmä 2018 (%R+I)

Veri- ja märkäviljelykannat, 1 kanta/potilas

Penisilliini	0
1. polven kefalosporiinit	0
Erytromysiini	9
Klindamysiini	6
Vankomysiini	0
n	1008

Enterococcus faecalis & faecium 2018

Veri- ja märkäviljelykannat: %R+I; virtsaviljelykannat: %R; 1 kanta/potilas

	<i>E. faecalis</i>			<i>E. faecium</i>		
	märkä	veri	virtsa	märkä	veri	virtsa
Ampisilliini	0	2	0	73	83	91
Imipeneemi	1	1		80	90	
Pip/taz	2	2		82	90	
Linetsolidi	0	0		0	0	
Vankomysiini	0	0	0	0,4	0	0,2
Genta (korkea-ast.)		24			17	
Levofloksasiini			18			89
Nitrofurantoiini			0			
n	464	136	3639	238	60	535

Pseudomonas aeruginosa 2018 (%R+I)

Veri- ja märkäviljelykannat, 1 kanta/potilas

	n	Ceftat	Mero**	Pip-Taz	Tobra	Amika	Cipro
Meilahti	194	2	9	3	1	2	9
Töölö	83	6	17	6	1	1	17
Hki sairaalat	74	1	12	1	0	1	10
Jorvi	125	0	7	2	1	1	10
Peijas	52	4	8	2	0	0	8
ULS	28	7	14	11	0	0	4
Aluesairaalat*	188	4	9	6	2	3	10
Terveyskeskukset	334	2	4	2	1	0	4

*Hyvinkää, Lohja, Länsi-Uusimaa, Porvoo.

**2018 ei todettu uusia karbapenemaasia tuottavia *P.aeruginosa*-löydöksiä.

Acinetobacter spp. & Stenotrophomonas maltophilia 2018 (%R+I)

Veri- ja märkäviljelykannat, 1 kanta/potilas

	n	Mero	Tobra	Levo	SxT	Minosykl.
Acinetobacter	90	1	2	2	4	-
S. maltophilia*	127	R	R	11	0	1

*Trimetopriimi-sulfametoksatsoli on *S. maltophilialle* ainoa antibiootti, jolle EUCAST on asettanut lajikohtaiset tulkintarajat.

Sairaalahygienisesti merkittäviä MDR Acinetobacter -kantoja löytyi HUS-alueelta 4 kpl (1/potilas) vuonna 2018. Kannoista kolmella oli OXA-23- ja yhdellä OXA-24/40-ryhmän karbapenemaasigeeni.

Enterobacterales veriviljelykannat 2018 (%R+I)

1 kanta/potilas

	n	Kefurox	Keftriax	Pip-taz	Tobra	Levo	Mero
<i>E. coli</i>	1288	12	9	3	6	14	0
<i>K. pneumoniae</i>	231	9	5	5	2	9	0,4*
<i>K. oxytoca</i>	71	4	3	3	0	1	0
<i>P. mirabilis</i>	63	0	0	0	2	6	0
<i>E. cloacae</i>	74	39**	19**	18	0	0	0
<i>S. marcescens</i>	37	100**	8**	11	3	5	0
<i>Citrobacter spp.</i>	47	21**	11**	9	0	4	0

* Meropeneemi R, CPE-kanta (1 kpl)

** Monoterapiaa kefalosporiineilla ei suositella hoidon aikana helposti kehittyvän resistenssin vuoksi.

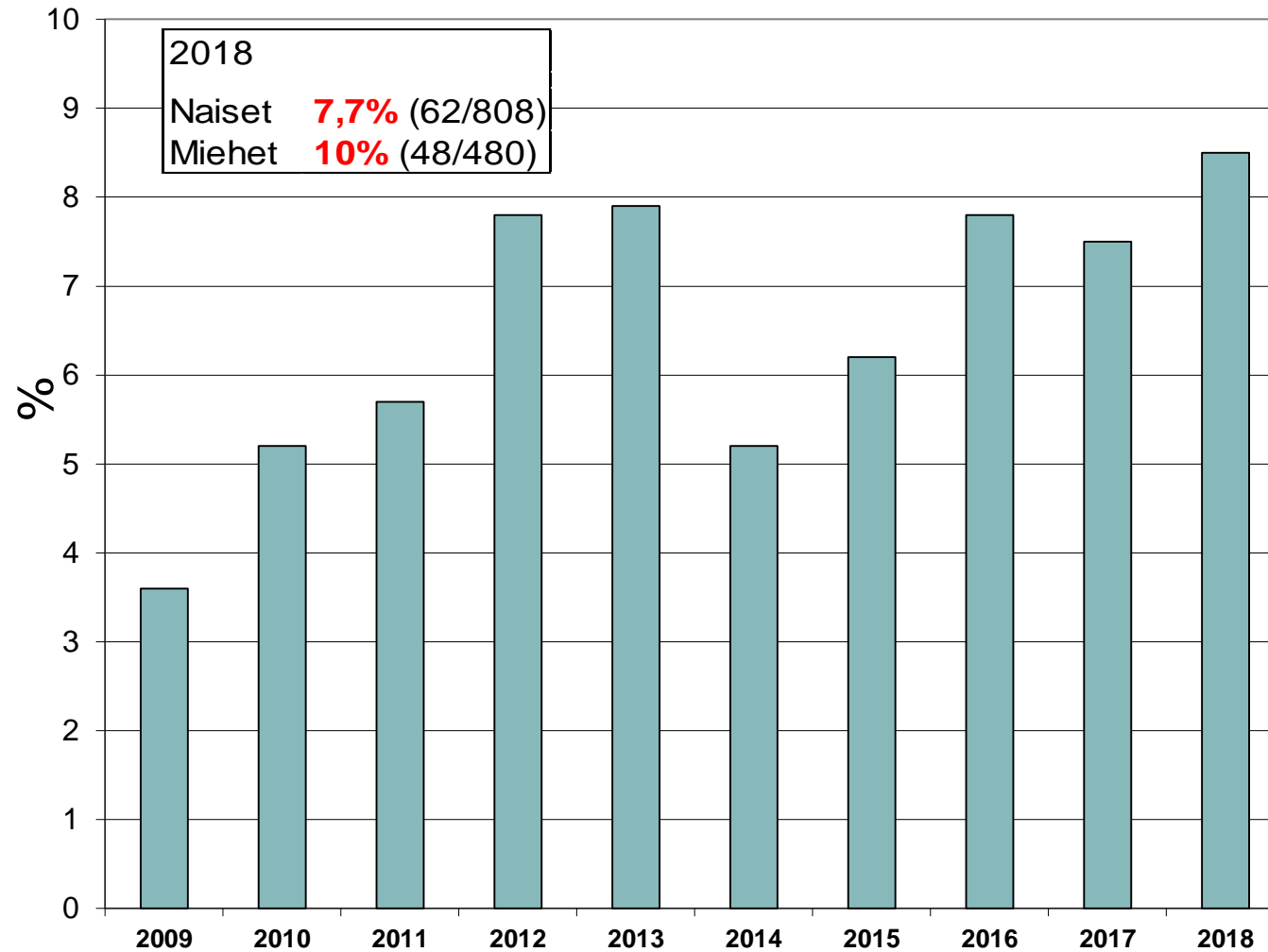
Enterobacterales virtsaviilijelykannat 2018 (%R)

1 kanta/potilas

	<i>E. coli</i>	<i>K. pneum.</i>	<i>P. mirabilis</i>	<i>Enterobacter</i> spp.	<i>Citrobacter</i> spp.	Muut*
Nitrofurantoiini	1					
Pivmesillinaami	3	5	6			
Trimetopriimi	19	16	37	7	5	24
Kefaleksiini	7	4	3	88	41	93
Siprofloksasiini	8	4	3	1	2	5
Kefuroksiimi	6	5	1	26	11	83
n	27 767	3400	1119	1123	1367	605

* *Proteus* spp (muut kuin *mirabilis*), *Morganella* spp, *Providencia* spp., *Serratia* spp.

ESBL *E. coli* -bakteremiat 2009-2018

ESBL= Laajakirjoista, 3. polven kefalosporiinia hajottavaa beetalaktamaasia tuottava kanta.

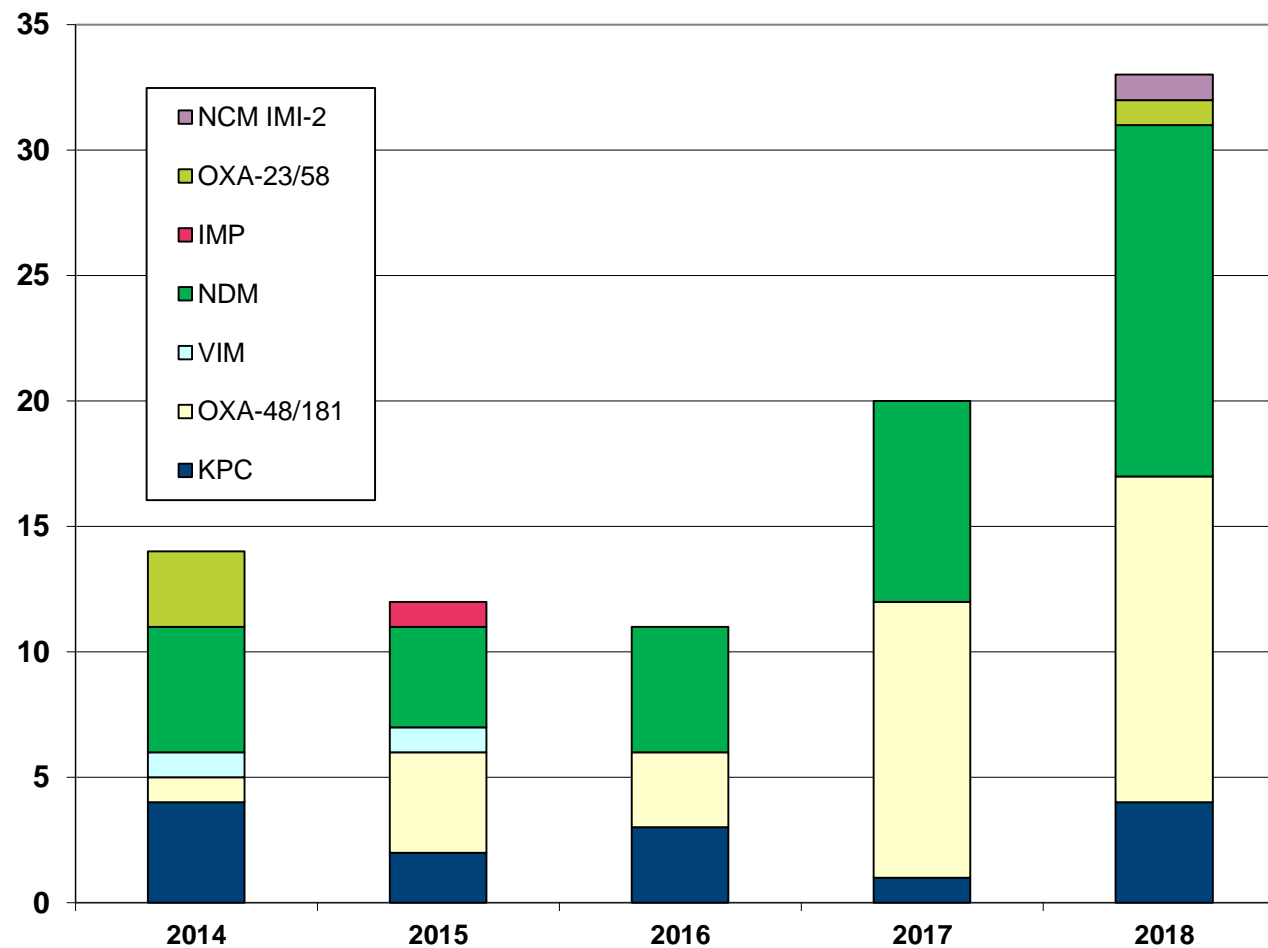
ESBL *E. coli* 2018 (%R)

Kaikki näytelaadut, 1 kanta/potilas, ESBL-seulontoja ei sisällytetty

	%
Siprofloksasiini	64
Tobramysiini	23
Trimetopriimi-sulfametoksatsoli	55
Trimetopriimi	59
Nitrofurantoiini	1
Fosfomysiini n=1084	4
Meropeneemi n=150	0
Ertapeneemi	0,4
Pivmesillinaami	4
Piperasilliini-tatsobaktaami n=150	3
Keftolotsaani-tatsobaktaami n=46	0
n	1384

CPE 2014-2018 (n)

CPE=
 karbapeneemejä
 hajottavaa
 entsyymiä
 tuottava
 enterobakteeri

2018: Yhteensä 27 potilasta. Kolmella potilaalla eri CPE-kantoja ja yhden potilaan CPE-kannalla kaksi eri karbapenemaasigeeniä.

Salmonella spp. 2018 (%R+I)

Kaikki näytelaadut, 1 kanta/potilas

Siprofloksasiini	22
Keftriaksoni	1
Sulfatrimetopriimi	7
Doksisykliini	19
Ampisilliini	21
n	347

Shigella spp. 2018 (%R+I)

Kaikki näytelaadut, 1 kanta/potilas

Siprofloksasiini	33
Keftriaksoni	29
Sulfatrimetopriimi	83
Doksisykliini	76
Ampisilliini	52
n	42

H. influenzae & *M. catarrhalis* 2018 (%R+I)

Kaikki näytelaadut, 1 kanta/potilas

	<i>H. influenzae</i>	<i>M. catarrhalis</i>
Ampisilliini	19	100
Amoks-klavu	6	2
Doksisykliini	1	1
Siprofloksasiini	2	0
Sulfatrimetopriimi	35	8
Atsitromysiini		3
n	585	209

Neisseria gonorrhoeae 2018 (%R)

1 kanta/potilas

Siprofloksasiini	53
Keftriaksoni	0
Atsitromysiini	11
n	190

Herkkyudet määritetty ECDC:n EURO-GASP-herkkyyseurannan kriteerit täyttävällä gradienttitestimenetelmällä.

Mycobacterium tuberculosis 2014-2018 (%R)

1 kanta/potilas

	2014	2015	2016	2017	2018
Rifampisiini	5	6	3	5	2
Isoniatsidi	9	10	10	12	5
Streptomysiini	7	9	2	13	6
Etambutoli	1	2	0	1	1
Pyratsiiniamidi	2	8	3	10	5
n	102	106	67	83	84

Herkkyysmääritykset tehty kansallisessa referenssilaboratoriossa THL:ssa.

Moniresistentti *Mycobacterium tuberculosis* 2014-2018 (n)

	2014	2015	2016	2017	2018
MDR	4	5	1	3	1
XDR	1	1	1	1	1
<i>M. tuberculosis</i>	102	106	67	83	84

Herkkyysmääritykset tehty kansallisessa referenssilaboratoriossa THL:ssa.

MDR: Resistenssi rifampisiinille ja isoniatsidille

XDR: Resistenssi rifampisiinille, isoniatsidille, aminoglykosidille ja fluorokinolonille